

11.11.11

VECHT MEE TEGEN ONRECHT

11.11.11 in 2009

INHOUD

3 Vooraf

CAMPAGNE

- 4 11.11.11 bleef erop hameren
- 6 Vlaming blijft 11.11.11 trouw: opbrengsten/verdeling campagne 2009
- 8 Vaste schenkers voor 11.11.11
- 9 Educatieve werking jongeren
- 10 In de media

BASISWERK

- 12 Lokale werking
- 13 Heeft de Noord-Zuidbeweging een toekomst?

ZUIDWERK

- 14 Partnerwerking in Centraal-Afrika
- 16 Partnerwerking in Azië
- 18 Partnerwerking in Latijns-Amerika

BELEIDSWERK

- 20 Natuurlijke rijkdommen
- 21 Klimaat
- 22 Handel
- 23 Internationale financiële instellingen
- 24 De officiële ontwikkelingssamenwerking
- 26 Internationale doorbraak voor de Tobintaks?
Het belang van internationale netwerken

VARIA

- 27 Akkoord tussen minister en ngo's
Integratie 11.11.11-Coprogram:
meer coherentie en grotere slagkracht
Portaal 11.be geëvalueerd en bijgestuurd
- 28 Beknopte resultatenrekening
- 29 Beknopte balans
- 30 Leden van 11.11.11
- 31 Organigram
- 32 Contact

COLOFON

Dit activiteitenverslag is gebaseerd op de inbreng van talrijke medewerkers. Het scheert in vogelvlucht over onze werking in 2009, geeft tendenzen weer en zoomt in op enkele opmerkelijke blikvangers. Hier en daar kunnen er kleine overlappingsen zijn omdat verschillende onderdelen van onze werking heel nauw bij elkaar aansluiten.

V.u.: Bogdan Vanden Berghe
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Eindredactie: Marnix Vermaercke
Vormgeving: Leo Willekens

Foto's: 11.11.11, Jean-Pierre De Leener,
Tineke D'Haese, Reporters, Dieter
Telemans, World Bank

Druk: Vaes, Overpelt

V.u.: Bogdan Vanden Berghe, Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel

Dat 2009 een crisisjaar was, hoeven wij niemand meer te vertellen. De gevolgen voor onze directe omgeving waren duidelijk zichtbaar. Minder zichtbaar waren de gevolgen in het Zuiden. Toch liet de crisis zich ook daar voelen, met tientallen miljoenen nieuwe armen en werklozen als gevolg.

Maar ook al was hun lot minder tastbaar, de harde feiten drongen door tot de sympathisanten van 11.11.11. Vanwege de crisis hielden we het hart vast voor de campagne. Dat was niet nodig: de vrijwilligers en de schenkers staken nog een tandje bij, waardoor het resultaat er mocht zijn. Terzelfdertijd wisten we het thema Waardig Werk, wat actueler was dan ooit, opnieuw onder de aandacht te brengen. Dat deden we nationaal door met hamer en nagel naar de Kamer te trekken en lokaal dankzij de tomeloze inzet van onze vrijwilligers.

Een bijzonder moment buiten de campagne was de dag waarop we het Toekomstcongres van de Noord-Zuidbeweging hielden. Het deed deugd om eens met de hele beweging bij elkaar te komen. In al onze verscheidenheid bleken er toch veel punten te zijn die ons binden en waarop we vooruit willen. Maar het Toekomstcongres was meer dan een losse dag. Het was een proces dat doorliep tot 23 januari 2010 toen we naar buiten kwamen met 'De Toekomst begint'.

Eén van de sprekers van 'De Toekomst begint' was Kumi Naidoo, die ons op vele vlakken motiveerde. Hij sprak als kersverse Greenpeacedirecteur ook over de klimaattop in Kopenhagen, een andere mijlpaal van 2009. Hij spoorde ons aan om te blijven hopen en geloven, om druk te blijven uitoefenen op de overheid. Want de politici slaagden er niet in om van de top een

succes te maken, maar als middenveld verenigden we ons op een nog niet eerder vertoonde manier.

Tot slot werkten we achter de schermen al volop aan de voorbereidingen voor het sleuteljaar 2010, een cruciaal jaar voor de Millenniumdoelstellingen. Vandaar dat we al in september vorig jaar het startschot gaven voor de Wacht Meecampagne, exact één jaar voor de Wachtnacht in Gent. We stonden met enkele tientallen mensen op het Sint-Pietersplein in Gent. Dit jaar moeten dat er tienduizend zijn. We rekenen alvast op u.

Bogdan *Jos*

Bogdan Vanden Berghe, algemeen secretaris, en Jos Geysels, voorzitter van 11.11.11

CAMPAGNE

11.11.11 bleef erop hameren

In 2008 trokken we met de slogan 'Werknemers zijn geen gereedschap' het eerste jaar van de Campagne Waardig Werk op gang, een samenwerkingsinitiatief van 11.11.11, Wereldsolidariteit, Oxfam-Solidariteit, fos - socialistische solidariteit, ABVV, ACV, ACLVB en het Franstalige CNCD - 11.11.11. De coalitie is een onderdeel van de internationale campagne 'Decent Work, Decent Life' en van 2015 DE TIJD LOOPT.

In 2009 bouwden we hierop verder met onze najaarscampagne '11.11.11 blijft erop hameren'. Op 24 november schrok Patrick Dewael zich een bult toen een reusachtige hamer het parlement kwam binnengewandeld. Tijdens deze ludieke actie overhandigden wij aan de kamervoorzitter 99.253

handtekeningen die alle organisaties samen hadden verzameld voor waardig werk. Ook tijdens onze eigen najaarscampagne was 'op nagels kloppen' een opgemerkte bezigheid. De hamerpetitie passeerde ook heel wat gemeenteraden.

We trokken naar het parlement met onze petitie omdat we van onze verkozenen verwachten dat ze werk maken van bindende regels voor bedrijven. Lieve Scheire legde het in 6 minuten allemaal netjes uit in ons campagnefilmpje. Hierin volgt hij het productieproces van een gsm en schetst hij de arbeidsomstandigheden in een globaliseerde economie, om uiteindelijk tot de vijf campagne-eisen te komen, evenveel nagels om op te slaan:

11.11.11 bleef hameren op Waardig Werk

1. Bedrijven die in België gevestigd zijn, moeten kenbaar maken – voor hun hele productieketen – in welke arbeidsomstandigheden zij produceren, en dat moet controleerbaar zijn.
2. Europa moet binnen de eigen grenzen en daarbuiten een economisch beleid voeren dat het respect voor de arbeidsrechten stimuleert.
3. België en Europa moeten in hun handels- en investeringsbeleid bedrijven voortdurend stimuleren om de fundamentele arbeidsrechten te respecteren.
4. Het Internationaal Muntfonds en de Wereldbank oefenen druk uit op landen om hun regelgeving ter bescherming van de werknemers af te bouwen. Zij moeten dat beleid radicaal omgooien en waardig werk promoten.
5. Financiële speculatie moet een halt worden toegevoegd, want die speelt een belangrijke rol bij het ontstaan van financiële crisissen.

www.11.be/campagnefilm-2009

Resultaten

In 2010 wordt de Waardig Werk-campagne nog verdergezet door onze campagnepartners. Ondertussen maakten wij het bilan op van de voorlopige resultaten die we – samen met onze internationale partners – wisten te bereiken:

- In juli 2009 keurde het Belgische parlement **een resolutie over waardig werk** goed. De volksvertegenwoordigers eisten van de regering dat ze werk maakt van sterkere normen en een bindende regelgeving op gebied van arbeid.
- Tal van internationale zwaargewichten zetten hun handtekening onder de 'Call to Action' voor waardig werk. Onder hen ook **Europees commissievoorzitter Barroso**.
- In 500 bedrijven werd **een schafttijd** georganiseerd met uitleg over het thema waardig werk. Duizenden actiekaarten werden ondertekend. Dankzij de acties van werknemers kreeg waardig werk een plaats in een aantal sectorale akkoorden.
- Waardig werk kreeg ook een plaats in **het Vlaamse regeerakkoord**. En de Waalse en Brusselse regeringen stelden eveneens dat ze zich zouden inzetten voor waardig werk.
- **Het Europees Parlement** vroeg om een richtlijn die opdrachtgevers aansprakelijk maakt voor onderaannemers die de sociale wetgeving niet naleven.
- Sociale wetgeving doet landen laag scoren op **het jaarlijkse Doing Business-rapport van de Wereldbank**. De bank beloofde om voortaan de 'Employing Workers Indicator' uit het rapport te schrappen.
- Op 12 **ondernemingsraden van universitaire ziekenhuizen** zetten vakbondsafgevaardigden waardig werk op de agenda. Het UZ Gasthuisberg tekende als eerste een engagementsverklaring voor waardig werk wereldwijd.
- Op muziekfestivals ondertekenden **26.000 jongeren** de petitie voor waardig werk.
- Ondertussen werd waardig werk ook toegevoegd aan het lijstje **Millenniumdoelstellingen** voor 2015.

www.waardigwerk.be

Wachten op de Millenniumdoelstellingen

In 2010 resten ons nog vijf jaar om de Millenniumdoelstellingen te halen. Geen slecht moment voor een 'wake up call'. Daarom plant **2015 DE TIJD LOOPT** op 11 september 2010 een groot evenement op het Sint-Pietersplein in Gent. Kruis die datum dus alvast aan in je agenda, want het hele plein moet voll!

www.wachtmee.be

Vlaming blijft 11.11.11 trouw

De jaaropbrengst van het campagnejaar 2009 klokte af op **€ 5.684.864,03**. Dat is bijna één procent minder dan in 2008. Met een zeer sterk op de politieke wereld gerichte affiche kozen we wellicht voor een moeilijke weg naar de portefeuille van de Vlaming. Toch toonde die zich in een crisisjaar opnieuw solidair met de mensen in het Zuiden. De gemeentelijke actie kende net als de vorige jaren een daling. Gelukkig niet in alle provincies en zeker niet bij alle 11.11.11-groepen. Daarom: **van harte bedankt aan alle vrijwilligers** die het presteerden om bijna 2 miljoen euro bij elkaar te brengen! Ook onze vaste schenkers zijn we bijzondere dank verschuldigd. Zij dreven hun steun verder op. Merci!

Opbrengsten campagnejaar 2009:
€ 5.684.864,03

Met dit totaal blijven we minder dan één procent onder het resultaat van de vorige editie en slechts een 162.000 euro of 2,77% onder het recordjaar 2007. In de bedrijfswereld zou men dit 'schitterend standhouden' noemen. Toch mogen we niet blind zijn voor onze zwakke punten. In de loop van het 11-novemberweekend kregen we veel positieve berichten binnen van de comités, zodat we een optimistisch persbericht de wereld instuurden. Te optimistisch, zo bleek bij de eindafrekening van de lokale acties. Dankzij de inzet van duizenden vrijwilligers blijft dit de belangrijkste inkomstenbron. Hier willen we dan ook samen met onze vrijwilligers de komende jaren in investeren.

De opbrengsten van de overschrijvingen op de lokale rekeningen kenden een minieme daling, na jaren van gestage achteruitgang. We hopen dat dit het begin is van een ommekeer. De gemeentelijke toelagen kenden een lichte stijging. De gemeenten blijven dus ontwikkelingssamenwerking dicht bij de bevolking brengen en geven onze

vrijwilligers een duw in de rug. Niettemin merken we dat in sommige gemeenten de toelage onder druk staat. Misschien moeten we meer benadrukken dat de 11.11.11-campagne de gemeenschappelijke campagne is van de Noord-Zuidbeweging?

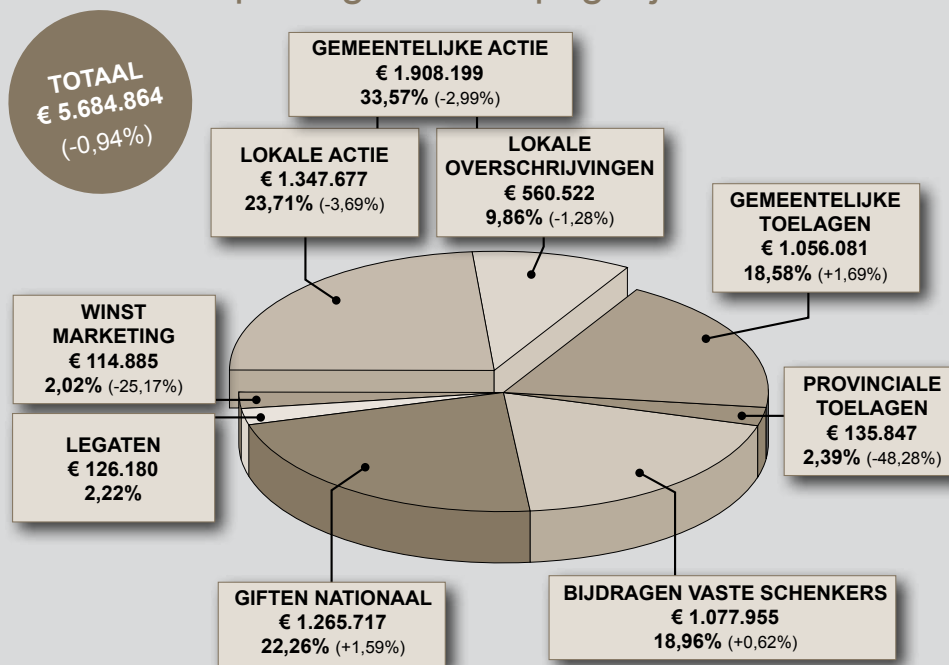
De sterkste daling merken we bij de provinciale toelagen. De provincie Oost-Vlaanderen besliste vlak voor de financiële afsluiting van het campagnejaar 2009 om de toelage voor de 11.11.11-campagne terug te schroeven van 135.000 naar 75.000 euro. 11.11.11 betreurt de beslissing door het provinciebestuur die ons campagneresultaat negatief beïnvloedt en dus ook onze lidorganisaties rechtstreeks treft. Wanneer u dit verslag leest, is er een overleg hierover opgestart tussen de provincie en 11.11.11. Daarnaast heeft 11.11.11 de boekhoudkundige keuze

gemaakt om de toelage niet op te nemen in de resultaten van 2009, maar in die van 2010. Daardoor verschuift de toelage een jaar en nemen we ze op in het jaar dat ze effectief uitbetaald wordt.

De bijdragen van de vaste schenkers stegen nog lichtjes, net als de giften op de mailings en prospectie (giften nationaal). Dat is beter dan verwacht. Het effect van de economische crisis deed zich in de eerste 10 maanden van het jaar voelen in een forse daling van de giften (-12%). Dit werd uiteindelijk ruim goed gemaakt door de opbrengst van onze traditioneel belangrijkste mailing rond 11 november.

Aangezien we in 2008 geen schenkingen bij legaat mochten noteren, is deze rubriek in 2009 een welkom extraatje. De winst op

Overzicht opbrengsten campagnejaar 2009

de verkoop van onze uitgeverij daalde door extra kosten en afschrijvingen. De verkoop bleef quasi stabiel.

Wat doet 11.11.11 met deze opbrengsten?

Kosten campagne en fondsenwerving

Een campagne organiseren, communiceren en fondsen werven kost geld. Met 16,88% van de bruto-opbrengsten betaalt 11.11.11 o.a. personeel, huisvesting, affiches, mailings, tv- en radiospots. 11.11.11 streeft er altijd naar om deze kosten zo laag mogelijk te houden. Vooraleer er effectief kosten gemaakt worden, wordt telkens goed geanalyseerd of dit op de efficiëntste manier gebeurt.

Netto-opbrengsten om doelstellingen te realiseren

De overige 83,12% van de bruto-opbrengsten, een bedrag van € 4.725.121 dient

rechtstreeks voor de realisatie van onze doelstellingen. Hiervoor hanteren we steeds dezelfde verdeelsleutel. Het rechtse diagram geeft de vaste verdeelsleutel weer van de verdeling van de netto-opbrengsten:

53% gaat naar onze lidorganisaties en naar samenwerkingsverbanden

25% besteden wij – op vraag van onze zuidpartners – aan educatie en beleidsbeïnvloeding in het Noorden

22% investeert 11.11.11 rechtstreeks in partners in het Zuiden

Verdeling netto-opbrengsten

Lidorganisaties 11.11.11 en samenwerkingsverbanden: krachtenbundeling in Vlaanderen

53% van de netto-opbrengsten (€ 2.504.314) wordt geïnvesteerd in onze lidorganisaties en in samenwerkingsverbanden. De essentie van de werking van 11.11.11, zowel

in het Noorden als via de steun aan partners in het Zuiden, is krachtenbundeling om meer politieke impact te krijgen. Net daarom wordt het leeuwendeel van de netto-opbrengsten hierin geïnvesteerd.

Educatie en beleidsbeïnvloeding

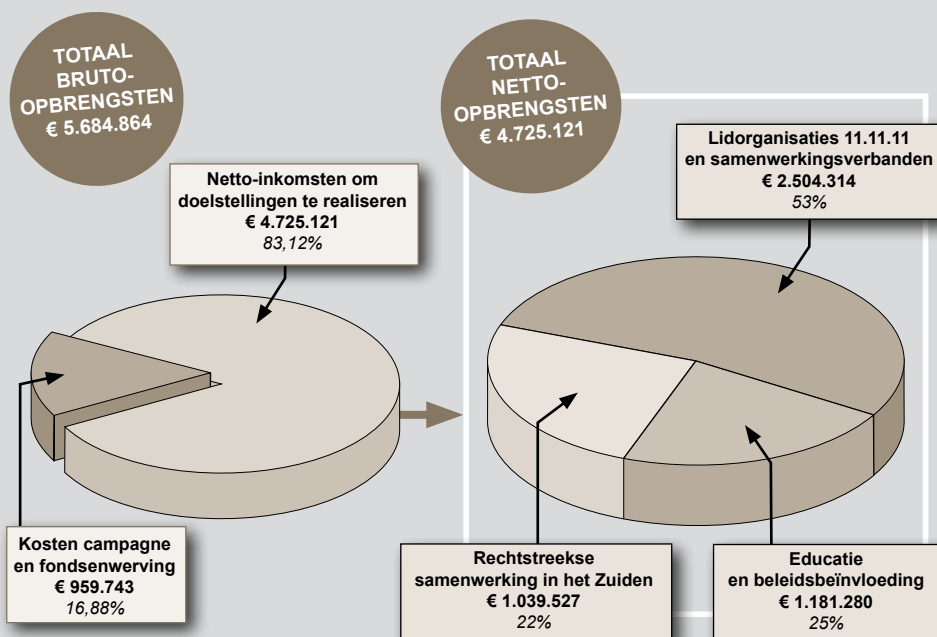
25% van de netto-opbrengsten (€ 1.181.280) wordt geïnvesteerd, mede op vraag van onze zuidpartners zelf, in educatie en studiewerk gericht op beleidsbeïnvloeding in het Noorden. Om onrecht uit de wereld te bannen moeten beleidsmakers worden beïnvloed. Dat is enkel mogelijk met sterke dossiers die het resultaat zijn van goed studiewerk. We richten ons zowel op onze eigen politici, als op het beleid van internationale instellingen. Maar zonder mediabelangstelling en zonder een stevige, gesensibiliseerde achterban is dit lobbywerk een maat voor niets. Vandaar dat goed educatie- en studiebeleid zeer belangrijk is.

Rechtstreekse samenwerking in het Zuiden

11.11.11 werkt ook rechtstreeks samen met partnerorganisaties in een beperkt aantal landen: Indonesië en de Filipijnen in Azië; Congo, Burundi en Rwanda in Afrika; Peru, Ecuador, Bolivia en Colombia in Latijns-Amerika. 22% van de netto-opbrengst (€ 1.039.527) gaat hier rechtstreeks naartoe. Het zijn telkens kritische partners die opkomen voor bevolkingsgroepen die door de huidige globalisering of door hun eigen overheid gemarginaliseerd worden. Partners die ook in het Zuiden de krachten bundelen, die de spreekbuis zijn van verschillende basisbewegingen en waarvan een belangrijk deel van het veldwerk aansluit bij een politiek thema van 11.11.11.

Naast inkomsten uit fondsenwerving en marketing heeft 11.11.11 ook andere opbrengsten, vooral federale subsidies. Een totaal overzicht van onze rekeningen 2009 vindt u op pagina 28.

Wat doet 11.11.11 met deze bruto-opbrengsten?

Wat motiveert mensen om 11.11.11 te steunen?

Naast de meer 'occasionele' schenkers tijdens de campagne rond 11 november, heeft 11.11.11 ook drie vasteschenkerprogramma's: **11.Partner, Zij aan Zij en Wereldpartners**. In een kleine enquête bij een deel van onze schenkers peilden we onder andere naar hun motivatie om onze werking te steunen. We kregen 830 antwoorden binnen.

Het belangrijkste motief was: 11.11.11 werkt aan langetermijnoplossingen; 61% vond dit 'zeer' belangrijk, 37% noteerde 'belangrijk'. Samen goed voor een recordscore van 98%.

Meer dan de helft van de donateurs stipten verder als 'zeer belangrijk' aan:

- 11.11.11 is betrouwbaar
 - 11.11.11 richt zich op beleidsbeïnvloeding en realiseert zo meer dan een 'project'
 - onrecht stuit me tegen de borst
 - 11.11.11 vecht tegen onrecht
 - door mijn steun krijgen mensen in het Zuiden meer kansen op een waardig leven.
- Gecombineerd met 'belangrijk' halen ook zij in totaal tussen de 95 en 97%.

Het motief '11.11.11 bundelt de krachten van veel ontwikkelingsorganisaties' spreekt wat minder aan, nochtans een heel belangrijk

element voor een koepelorganisatie. Van onze respondenten vond slechts 39% dit 'zeer belangrijk', 46% vond het 'belangrijk'.

Gevraagd naar wat 11.11.11 méér moet doen, kruist 54% echter aan dat 11.11.11 organisaties hier in België nog meer moet aanzetten tot samenwerking. Dat is alvast een steun in de rug voor onze koepelwerking. In dezelfde rubriek spant het politieke werk in het Zuiden echter de kroon: 68% vindt dat 11.11.11 de partnerorganisaties in het Zuiden er nog meer moet toe aanzetten om het beleid van hun overheid bij te sturen.

www.11.be/iksteunstructureel

Educatieve werking jongeren

Zowel voor het basis- als het secundair onderwijs trachtten we kinderen en jongeren nauwer te betrekken bij het thema Waardig Werk. Om het jonge volkje hiervoor warm te maken hadden we een waaier aan lessen spel materiaal, tentoonstellingen, theatervoorstellingen, sprekers en films in de aanbieding. In het basisonderwijs bereikten we

13.775 kinderen met onze affichekranten en 9.438 met de workshops. In het secundair onderwijs wisten we 4.107 jongeren te prikkelen met de workshops en niet minder dan 13.475 jongelui namen ons campagnethema onder de loep tijdens een les.

www.11.be/educatie

Gouden Elf

Op maandag 8 juni kreeg de 11.11.11-groep Gent-Zuid de eerste Gouden Elf uit handen van Bogdan Vanden Berghe. Hiermee wou 11.11.11 in elke provincie een comité in de bloemetjes zetten voor zijn opvallend goede en originele campagne in 2008. De prijsbeesten in de andere provincies waren Izegem, Hechtel-Eksel, Herenthout en Tervuren-Vosseme. Voor de campagne 2009 wordt de Gouden Elf in juni 2010 uitgereikt.

Tweede editie van SHARKMART

We telden iets minder deelnemers dan vorig jaar, maar toch kropen 778 jongeren opnieuw in de huid van werknemers in een bedrijf ergens ter wereld. Ze verdienden punten door hun alter ego online te laten werken. Enthousiast losten de deelnemers dilemma's op, vonden cryptisch omschreven locaties, zochten geheime codes op de sites van de samenwerkingspartners en onderhandelden over de uitwisseling van die codes op de blog en het forum. D.m.v. woordzoekers en quizjes vielen extra punten te verdienen. Het resultaat: de spelers kwamen heel wat te weten over het campagnethema en sleepten mooie prijzen in de wacht. De vier winnaars kregen elk een Joker-reischeck van € 250. Daarnaast werden ook nog vijf reischeckes van € 100, vijftig solidariteitsagenda's en dertig panoramakalenders verloot. Een enquête leerde ons dat we dit jaar wat minder jongeren bereikten, maar dat ze hun kennis over waardig werk grondig hadden verdiept.

www.11.be/jongeren

Stem uit het Zuiden

Maria werkt voor de Indonesische vakbond K-SBSI en was bij ons op bezoek ter ondersteuning van de 11.11.11-campagne. We laten ze nog even aan het woord:

"Mij viel de efficiënte organisatie van de campagne op, ook op lokaal vlak ... De mensen hier kennen Indonesië vooral van de toeristische plaatsen en beelden. Daarom was het belangrijk dat we de situatie van de werknemers konden uitleggen en het belang van waardig werk. Heel wat mensen waren geschokt door de arbeidsomstandigheden... De eis voor waardig werk is enorm belangrijk voor ons. In Indonesië zorgen de multinationals voor meer dan de helft van de tewerkstelling. Als zij betere arbeidsomstandigheden moeten invoeren, heeft dat een directe invloed op de werknemers. Een wet, in België of een ander Europees land, is een sterk instrument om onze regering en onze werkgevers onder druk te zetten."

11.11.11 in de media

De campagne in november is voor 11.11.11 het hoogtepunt van het jaar en dat geldt ook voor de media-aandacht. Dit jaar trokken we niet met journalisten naar het buitenland, maar lieten we ze kennismaken met onze partners die hier op bezoek waren. Zo vertelden Joffre en Angel in een interview met Metro uitgebreid over de arbeidsomstandigheden in de Ecuadoraanse suikerindustrie. Maar het bleef niet bij vertellen alleen. Aan de vooravond van 11 november bezochten Joffre en Angel ook de suikerfabriek in Tienen waar ze hun ogen uitkeken. VRT-radio én -televisie waren ook aanwezig.

Naast het inhoudelijke luik kregen ook de vrijwilligers in de periode rond de campagne heel wat aandacht van lokale en nationale pers. Zo werd vrijwilliger Joris in Het Nieuwsblad uitgebreid in het zonnetje gezet. Een VTM-ploeg ging langs bij het comité in Vilvoorde, waarvan ook beelden getoond werden tijdens een interview met algemeen secretaris Bogdan Vanden Berghe op Kanaal Z.

Ook buiten de campagne probeert 11.11.11 de thema's waar we rond werken onder de aandacht te brengen. Zo publiceerden we opiniestukken over o.a. klimaat, Congo en

Roos Van Acker en Eva Palmans in Burundi

"Burundi is een kloteland voor vrouwen" (Roos Van Acker)

"De getuigenissen van de vrouwen maakten ons verdrietig en opstandig. Hoe moeten ze verder met zo veel pijn? Maar deze vrouwen gaan verder. Het is bewonderenswaardig hoe ze hun lot dragen, maar het is vooral hoopgevend dat er andere vrouwen zijn die zich inzetten om tastbare oplossingen te bieden." (Eva Palmans)

de zin van ontwikkelingssamenwerking. Over dat laatste brachten we een discussie op gang door samen met MO* de Zambiaanse schrijfster Dambisa Moyo uit te nodigen voor een stevig debat, waarover ook in de media nog veel werd nagekaart.

Tijdens de G20 trokken we op 28 maart met een Belgische delegatie naar Londen voor een grote betoging met als slogan 'Put People First'. Zo konden we de aandacht vestigen op de gevolgen van de financiële crisis voor het Zuiden. Een journaliste van De Standaard ging met ons mee en bracht uitgebreid verslag uit, net zoals De Morgen en de VRT-radio die al ter plaatse waren. Bij een volgende top, de G8 in Londen, mocht Rudy De Meyer, hoofd van onze beleidsdienst, een week lang dagelijks toelichting over de Millenniumdoelstellingen geven op Radio 1.

Een andere belangrijke gebeurtenis waar we op wilden wegen was de klimaatconferentie in Kopenhagen. We formuleerden onze eisen in een stevig opiniestuk in De Standaard. In Brussel betoogden we mee voor een faire deal, wat duidelijk te zien was op tv. Helaas kwam zo'n deal er niet. Na de desastreuze afloop lieten we onze teleurstelling blijken op de radio en in verschillende kranten.

Zoals elk jaar publiceerden we in mei ons jaarrapport waarin we de Belgische ontwikkelingssamenwerking kritisch onder de loep nemen. Tijdens de persconferentie zat de zaal vol journalisten. Nadien trokken we naar de studio's van de VRT om onze bevindingen toe te lichten. Het rapport haalde het VRT-journaal en er verschenen maar liefst vijftien artikels in kranten en op nieuwssites.

Een heel bijzondere samenwerking hadden we met VijfTV, die een reeks uitzendingen verzorgde in het kader van de Millenniumdoelstellingen. Voor ons een ideale gelegenheid om er 2015 DE TIJD LOOPT aan te koppelen. In de aflevering over 11.11.11 trok Roos Van Acker naar Burundi, waar ze samen met Eva Palmans – coördinator van het 11.11.11-zuidkantoor in Bujumbura – een heel speciale partnerorganisatie rond vrouwen en juridische hulpverlening bezocht. De uitzending zorgde bij ons voor enkele emotionele momenten en we zijn er zeker van dat dit ook bij vele kijkers het geval was. De andere uitzendingen zoomden in op SOS Kinderdorpen in Burundi, Handicap International in Vietnam, Max Havelaar in Ecuador en Trias in Oeganda.

www.11.be/pers

JOBTIME

11.11.11 IJVERT VOOR WAARDIG WERK

«Mijn hele familie is ontslagen omdat ik voor de vakbond werkte»

BRUSSEL Onder impuls van vakbondskoppel FENACLE werd in Ecuador in 2006 een verbod op onderaannemingen opgenomen in de grondwet. Leden van de Ecuadorse vakbond komen in ons land vertellen waarom waardig werk in Ecuador nog steeds geen evidentie is.

Angel Rivera (FENACLE): «Ik ben afkomstig uit een arme familie. Als kind porteerde ik schoenen, en op mijn twaalfde werkte ik al op de suikerplantages. Daar heb ik de uitbuiting van de arbeiders om den lijve ondervonden. In de volkerrecht moest ik ontruimd worden. Daarmee verloor ik mijn gezin en enkele dollars om te overleven. Het was heel erg hard, want ik werkte overdag en 's nachts studeerde ik. Die ervaring heeft er mee voor gezorgd dat ik via de vakbond actief ben geworden in de sociale strijd».

Hoe kwam je terecht in de vakbond?

Angel Rivera: «Op een bepaald moment besloot mijn job een van de werklagen van de 990 arbeiders in het bedrijf te onderbreken. Hierdoor kwam ik met alle arbeiders in contact en daarmee in het idee gegrepen om een onafhankelijke vakbond op te richten. Voordien had je enkel patronen, vakbonden die meer door de werkgevers gecontroleerd werden, dan door de arbeidersbelangen verdedigden. Ik ben uiteindelijk zes jaar hoofd van de vakbond geweest.

Hoe is de situatie nu?

Maar op een bepaald moment kwam de fabriek in slechte positie te staan. Toen bleek dat het bedrijf jarenlang versneld had om bepaalde bijdragen te betalen, heb ik de situatie aanpak gemaakt. Wantop ik poogde om de deur greet werd. En voor de zekerheid ook al mijn broers».

Wat waren jullie strijdpunten?

«Tot het begin van de jaren negentig werden de arbeiders in de bedrijven rechtstreeks aangeworven, daarna is men begonnen met onderaanneming en werd de situatie veel slechter. Door flexibilisering en informatisering was er toen een duidelijk terugval in alles wat we bereikt hadden met de vakbonden. We geloofden dat onze vorige president daar iets tegen zou doen. Maar een leger van bedrijven uit, want de vorige minister van arbeid heeft de praktijk gereguleerd. Onder de huidige president Rafael Correa is het verbod op onderaannemingen opgenomen in de grondwet».

De praktijk is zeker nog niet verbeterd. Het verbod in zijn huidige vorm is onvoldoende. De grote bedrijven moeten hun arbeiders legaliseren, maar nu niet in het verbod op onderaanneming op basis van het laatste contract bij het bedrijf waar ze op dat moment werkten. De meeste arbeiders daarden al

weer moet instaan lid. De vakbonden stappen regelmatig met een voorstel naar de regering, zodat de mensen die nu licht in een bedrijf gewerkt hebben, niet van nul moeten herbeginnen. Voor onze vakbond zie ik een noodkeuze toekomen. Ik heb er het volste vertrouwen in. Vandaag zijn het vooral Ecuadorse migranten zijn nog steeds het slachtoffer van buitenlandse tijdelijke contracten worden. De situatie is het resultaat van een interpretatie van de wet door de bedrijven, en kan hopelijk veranderd worden gemaakt».

11 www.waardigwerk.be
11 www.11.be

De campagne van 11.11.11 staat dit jaar voor de tweede keer in het teken van waardig werk. Door het afschrijven contracten in de situatie van arbeiders wereldwijd verslechterd. Daarom wil de organisatie een dwingend regulerend kader om de bedrijven te dwingen de internationaal aanvaarde arbeidsnormen te respecteren. Deze week zijn internationale vakbondafrigvaardigen in ons land te gast voor een internationale overleg tussen arbeidersorganisaties.

Interview met Angel
in de Tiense suikerfabriek

BASISWERK

Lokale werking

Vroeger hadden we het gewoon over 'de comités'. Tegenwoordig spreken we liever over onze lokale werking. We onderscheiden er drie sporen in.

Nog steeds – nu reeds meer dan 40 jaar – organiseren lokale 11.11.11-groepen de campagne in elke Vlaamse gemeente. Mede dankzij de vrijwillige inzet van al die mensen heeft de 11.11.11-campagne in al die jaren niet aan kracht ingeboet. De inzet van onze vrijwilligers blijft onze sterkste troef. Toch worden er heel wat vragen gesteld rond de vernieuwing en verjonging van de lokale groepen. Daarom zetten we de laatste jaren veel in op draagkrachtversterking: nieuwe medewerkers werven, de

kerngroepen versterken, een eigentijds imago opbouwen, de juiste kanalen gebruiken om de lokale werking kenbaar te maken, ... Op die manier willen wij de toekomst van de 11.11.11-beweging veilig stellen.

Daarnaast is er een tweede spoor: de ondersteuning van samenwerking in het kader van een lokaal Noord-Zuidbeleid. De gemeentelijke raden voor ontwikkelingssamenwerking – kortweg grossen – zijn hiervan de motor. Vanuit de provinciale 11.11.11-secretariaten ondersteunen we de grossen met visie-ontwikkeling, voorstellen van activiteiten, vorming, uitwisseling, enz. Samen met andere actoren (lokale Noord-Zuidambtenaren, de Ver-

eniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, de provincies) streven we voortdurend naar kwaliteitsverbetering. In 2009 zijn we begonnen met de opmaak van een lokale Noord-Zuidkaart die tegen mei 2010 in een toegankelijke website – www.noordzuidkaart.be – zal vertaald worden.

Ten slotte startte 11.11.11 in 2009 ook een samenwerking met het Vlaams Agentschap Internationale Samenwerking (VAIS) voor de uitbouw van een steunpunt voor 4de pijlerinitiatieven.

De 4de pijler van de ontwikkelingssamenwerking

4de pijlerinitiatieven zijn steeds nadrukkelijker aanwezig naast de ontwikkelingsinitiatieven van de overheid (1ste pijler), van internationale organisaties (2de pijler) en van niet-gouvernementele organisaties (3de pijler). We hebben het dan over initiatieven in het Zuiden van particulieren, bedrijven, scholen, verenigingen en van migrantenorganisaties die zich inzetten voor projecten in hun thuisland.

Sinds oktober 2008 is de website de draaischijf van het 4de pijlersteunpunt. Je kunt er nu al meer dan 370 initiatieven op terugvinden in de rubriek '4de pijlers stellen zich voor'. Hier kan je je werking en projecten registreren. Je kunt er ook op zoek gaan naar andere initiatieven, informatie opzoeken over allerlei onderwerpen, zoe-

kertjes plaatsen en interessante nieuwtjes oppikken. Via de helpdesk kan iedereen ook specifieke vragen doorsturen naar de begeleiders van het steunpunt. In 2009 kreeg het steunpunt meer dan 150 vragen binnen.

Het steunpunt organiseert ook regelmatig uitwisselingsmomenten rond landen en thema's. In 2009 brachten ze alle initiatieven van de Andes en India samen voor een uitwisselingsdag. Daarnaast worden er in iedere provincie workshops gegeven rond communicatie, fondsenwerving, intercultureelheid, projectwerking en projectevaluatie. Ten slotte wil het steunpunt de dialoog stimuleren tussen deze 4de pijlerinitiatieven en andere spelers in de Noord-Zuidsector.

www.4depijler.be

Heeft de Noord-Zuidbeweging een toekomst?

Wil een beweging een breed publiek blijven aanspreken, dan is het nodig om af en toe een aantal zaken te herbekijken en te heroriënteren. In 2009 namen we hiervoor de tijd. Op 21 maart organiseerden wij een **toekomstcongres** waarbij alle organisaties, actief in de Noord-Zuidsector, betrokken werden. Ons doel: door interne bijsturing en duidelijker positionering sterker voor de dag komen en sterker wegen op het beleid.

Aan het congres gingen maanden voorbereiding vooraf. Enkele experts schreven een eerste basistekst die we naar vrijwilligers en organisaties stuurden. Daarop kregen we meer dan 100 bladzijden met opmerkingen en aanvullingen binnen! Op basis hiervan herschreven wij de tekst tot een 'voorstel van congres tekst' dat op 21 maart ter stemming werd voorgelegd. Het was een representatief congres: elke organisatie had een vooropgesteld aantal

zetels en was dus zeker van haar inbreng. Meer dan de helft van de 300 aanwezigen waren vrijwilligers. De Noord-Zuidbasis was dus sterk betrokken bij het hele opzet.

Maar hoe moest het nu verder na het congres?

In mei keurde de algemene vergadering van 11.11.11 de gestemde congres tekst goed en gaf ze aan de raad van bestuur de opdracht om enkele concrete lijnen uit te schrijven voor de toekomst. Op 23 januari 2010 was het dan zover: in een aantrekkelijk programma met tal van sterke sprekers (o.a. Kumi Naidoo, directeur van Greenpeace International, Jan Vandemoortele, Belgisch expert in Millenniumdoelstellingen, en Jean-Pascal Van Ypersele, ondervoorzitter van het Klimaatpanel IPCC), presenteerde de Noord-Zuidsector voor een bomvolle zaal in de KVS zijn toekomstplannen.

11 nieuwe lijnen van de Noord-Zuidsector voor de volgende jaren:

- Klimaatverandering wordt een top-prioriteit van de Noord-Zuidbeweging.
- Concrete plannen voor meer samenwerking in het Zuiden.
- Meer 'samen' investeren in (en communiceren rond) politieke werking.
- (Fair) Trade, not aid moet in 75% van alle Vlaamse gemeenten ingebed geraken.
- Een gecoördineerde aanpak naar scholen.
- De relatie met bedrijven (meer samenwerken of juist niet?) wordt nader onderzocht.
- De Noord-Zuidbeweging voert in 2010 een gezamenlijke campagne rond de Millenniumdoelstellingen.
- De beweging reikt de hand naar de 4de pijlerinitiatieven.
- Verdere professionalisering d.m.v. een eigen ontwikkeld kwaliteitssysteem.
- Er komt een dienstencentrum voor kleine ngo's.
- Meer actieve communicatie rond onze transparante werking.

www.11.be/detoekomstbeginnt

ZUIDWERK

Op de volgende pagina's geven we **enkele voorbeelden** van partners in het Zuiden die rechtstreeks door het koepelsecretariaat van 11.11.11 ondersteund worden. Daarnaast gaat 53 % van de campagne-opbrengsten naar programma's van onze lidorganisaties.

Het partnerwerk van 11.11.11 is complementair met het beleids- en studiewerk en concentreert zich in drie regio's. In elke regio hebben wij een zuidkantoor dat de werking met onze partners coördineert.
www.11.be/zuidwerking

Partnerwerking in Centraal-Afrika

Extreme armoede aanpakken

Als we in 2015 de Millenniumdoelstellingen willen halen, zal er nog meer dan één tandje moeten bijgestoken worden, zeker in Centraal-Afrika. We werken er momenteel met onze partners aan een rapport over de stand van zaken i.v.m. MDG 1. Hierbij gaan we na in welke mate – en met welk resultaat – de Belgische en Europese overheden hebben bijgedragen tot de halvering van extreme honger en armoede. We focussen hierbij op de inspanningen in de landbouwsector. Voor onze Centraal-Afrikaanse partners is landbouw immers de hefboom bij uitstek om uit de armoedespiraal te geraken. De overgrote meerderheid van de bevolking is actief in de landbouwsector. Maar de middelen die hierin geïnvesteerd worden zijn marginaal en de belangstelling van overheidswege is veel te beperkt.

In Rwanda, Burundi en Congo hebben de partners zich georganiseerd in **comités de pilotage**. In deze werkgroepen bereiden ze per land het MDG-rapport voor, voeren ze onderzoek op het terrein uit en bereiden ze een sensibiliseringscampagne voor.

Tijdens een bijeenkomst in Bujumbura kwamen vertegenwoordigers van de vier 'comités de pilotage' (inclusief België) bijeen om concrete afspraken te maken over de gemeenschappelijke opmaak van het rapport, over de politieke eisen en over de gemeenschappelijke campagne in 2010.

De partners werden ingewijd in de campagnewetenschappen door Bart Demedts van de 11.11.11-educatiedienst.

Natuurlijke rijkdommen moeten bevolking ten goede komen

"Congo is rijk, maar zijn bevolking leeft in armoede" is een versleten cliché dat vandaag jammer genoeg standhoudt. Petroleum, koper en kobalt, goud, diamant, coltan, hout, water ... het is er allemaal. Maar in plaats van voorspoed te brengen, geeft de ontginning van natuurlijke rijkdommen aanleiding tot heel wat conflicten en wanpraktijken. De Congolese overheid zou uit de ontginning veel inkomsten kunnen ha-

len, zodat het land minder hulpafhankelijk wordt. Maar de ontginning komt vandaag slechts enkele bedrijven en politici ten goede. Het is voor de Congolese bevolking volstrekt onduidelijk waar de inkomsten uit exploitatievergunningen en belastingen naartoe gaan.

Réseau des Ressources Naturelles (RRN) werd opgericht in 2003. Aanvankelijk was het een Congolees netwerk dat controle wou uitoefenen op het 'bosgebruik' in Congo. RRN voerde sterke lobbyacties opdat er rekening zou worden gehouden met de rechten van de plaatselijke gemeenschappen bij de ontwikkeling van een bosbouwwetgeving, de 'code forestier'. Samen met

internationale organisaties voert het ook campagne voor het behoud van een moratorium op houtkap in het tweede grootste regenwoud ter wereld. In de problematiek van de opwarming van de aarde speelt het Congolese regenwoud een cruciale rol. Als het woud verdwijnt, zal dit voor de klimaatopwarming wereldwijd rampzalig zijn. RRN was dan ook aanwezig op de klimaatop in Kopenhagen om er te pleiten voor internationale maatregelen die ervoor moeten zorgen dat het woud behouden blijft.

Vandaag groepeerde RRN meer dan 300 lokale groepen en ngo's en heeft het zijn actieradius uitgebreid van het behoud van het regenwoud naar **een rechtvaardige exploitatie van alle natuurlijke hulpbronnen in Congo**.

Uit verschillende rapporten blijkt dat de exploitatie van de mijnsector in Congo op een zeer anarchistische manier georganiseerd is. Dat is catastrofaal voor de plaatselijke gemeenschappen en voor het milieu. Nochtans is er een behoorlijke wetgeving, de 'code minier', maar die is nauwelijks bekend bij de lokale autoriteiten, de exploi-

tanten en de bevolking. Met een grote campagne heeft RRN in 4 Congolese provincies ervoor gezorgd dat alle betrokkenen kennis hebben van de wet zodat ze hem kunnen toepassen, controleren of afdwingen. Ze hebben de 'code minier' in een toegankelijke versie verspreid bij alle deelnemers.

Belangrijke rol voor Cosome bij de verkiezingen in Burundi

Cosome (Coalition de la société civile pour le monitoring electoral) heeft in 2005 de Burundese bevolking mee voorbereid op het verkiezingsproces en heeft ook toezicht gehouden op het correcte verloop van de stembusgang. Het speelde een belangrijke rol in het geweldloos verloop van die verkiezingen na 12 jaar burgeroorlog en tientallen jaren van politieke en etnische spanningen. De voormalige Hutu-rebellenbeweging CNDD-FDD won de verkiezingen en de uitslag werd door alle partijen aanvaard. Burundi heeft de laatste jaren op een aantal vlakken duidelijke vooruitgang geboekt. Er bestaat nu een effectieve meerpartijendemocratie en tot voor kort

konden pers en civiele samenleving een relatief vrije rol spelen.

Maar in de aanloop naar de verkiezingen in 2010 neemt de electorale koorts toe. Niet de partijprogramma's spelen een cruciale rol, maar wel manipulaties en intimidaties. Nochtans zijn de politieke uitdagingen erg groot. Burundi blijft één van de armste landen ter wereld, met een enorme bevolkingsgroei en weinig economische perspectieven.

Cosome wil via een netwerk van 300 lokale comités in het hele land de bevolking de principes van een democratische samenleving bijbrengen. Deze lokale comités hebben de opdracht om lokale incidenten en problemen te melden, zodat Cosome permanent een totaalbeeld van de lokale situaties heeft. In de door hen gerealiseerde video "Ninde" brengen ze een boodschap van politieke tolerantie. Cosome heeft een samenwerkingsakkoord met zes radio's om het publiek goed voor te lichten over het belang van de verkiezingen en de democratische principes. In Burundi, waar een groot deel van de bevolking analfabeet is, spelen radio's een hoofdrol in de informatieverspreiding en opiniëring. Cosome heeft ook een bijzondere inspanning geleverd om jongeren te bereiken. Werkloze jongeren laten zich namelijk snel voor de kar spannen van extreme groepen of partijen.

www.11.be/11/burundi
www.11.be/11/drcongo
www.11.be/11/rwanda

In 2009 investeerde 11.11.11 in totaal € 1.317.411 in Centraal-Afrika. Daarvan ging € 1.018.043 naar 18 partners (3 in Rwanda, 5 in Burundi en 10 in DR Congo). € 156.850 ging naar het zuidkantoor in Kinshasa (DR Congo) en € 142.518 naar het zuidkantoor in Bujumbura (Burundi).

Partnerwerking in Azië

Alternatieve mijnbouwwet op de Filipijnen

Woensdag 13 mei 2009 was een bijzondere dag voor 11.11.11-partner **Alyansa Tigil Mina (ATM)**. Dankzij de jarenlange inspanningen van deze Filipijnse milieu- en mensenrechtenactivisten, en met de steun van religieuze leiders en van progressieve leden van het Huis van Afgevaardigden, werd de **alternatieve mijnbouwwet** in het Filipijnse parlement voorgesteld. Het is een alternatief voor de mijnbouwwet van 1995 dat de exploratie en exploitatie van minerale hulpbronnen regelt. Het voorstel wil de positie van gemarginaliseerde gemeenschappen versterken door hen wettelijke bescherming te garanderen tegenover de regering, mijnbouwbedrijven en hun financiers.

Hongerstaking stopt nikkelmijn in Mindoro

Na elf dagen hongerstaking en een tweede onderhandelingsronde met de milieuminister trok deze laatste de vergunning voor een grote mijnbouwconcessie in. Ondanks massaal verzet was die eerder in oktober toegekend aan het Noorse bedrijf Intex Resources. Dit opende de weg voor de ontginning van 11.000 ha land in Mindoro, een eiland ten zuiden van Manilla.

Met acties op de stoep van het ministerie en een hongerstaking, gesteund door de Kerk en nationale ngo's, trok dit protest de aandacht van de nationale en internationale pers. Na een eerste gesprek met vertegenwoordigers van de actievoerders en lokale besturen gaf de minister deels toe:

de vergunning zou ingetrokken worden en Intex zou een nieuwe aanvraag moeten indienen bij de lokale overheid. Maar de eindtekst ging niet zover: er kwam slechts een uitstel van 90 dagen, waarin Intex de tijd kreeg om te bewijzen dat er wel consultaties zijn geweest van de lokale bevolking, en dat de waterwinningsgebieden intact zouden blijven. Maar toen uit gelekte documenten bleek dat de vergunning werd afgeleverd tegen het advies van de commissie in, stond de minister in zijn hemd. Nu wordt er een nieuwe onafhankelijke groep van experts aangeduid, in samenspraak met de lokale overheid in Mindoro die de grieven van de actievoerders grondig moet onderzoeken.

Wereldbank erkent fouten in leningen aan palmoliesector in Indonesië

Palmolieplantages worden al lang gecontesteerd. Zeker in Indonesië, waar de overheid en de bedrijfssector een maximale uitbreiding van de plantages beogen, ten koste van milieu en bevolking.

Volgens de cijfers van **Sawit Watch** (sawit is Indonesisch voor palmolie) telt Indonesië ruim 8 miljoen ha palmolieplantages. De overheid plant een uitbreiding naar minstens 20 miljoen ha, ten koste van het regenwoud, de biodiversiteit en de lokale gemeenschappen.

Sawit Watch is lid van het RSPO (Round Table Sustainable Palm Oil). Het probeert druk te zetten op de palmolieproducenten, maar het blijft moeilijk om concrete vooruitgang te boeken.

Ondersteunende actie voor de alternatieve mijnbouwwet op de Filipijnen.

Directeur Nego Tarigan: “We bewegen hemel en aarde om de producenten duidelijk te maken wat wij verstaan onder “duurzame teelt”, maar het blijft vaak een dovemansgesprek.”

Omwille van deze hardhorigheid startten Indonesische en internationale ngo's in 2007 samen een procedure bij de ombudsdienst van IFC, de investeringsbank van de Wereldbank. In juni 2009 bracht de ombudsdienst een vernietigend rapport uit. Hierin worden de meeste klachten tegen een klant van IFC, de palmoliegigant Wilmar, bevestigd. Er werden inbreuken tegen zowel de milieu- als de sociale criteria van IFC vastgesteld. In reactie op de druk van de ngo's en deze audit heeft IFC besloten om alle palmolieprojecten op te schorten tot de lacunes in de procedures, die tot deze schendingen hebben geleid, zijn weggewerkt. IFC geeft zichzelf 18 maanden om deze weg te werken.

Wie redt het klimaat?

In 2008 gingen we een aantal nieuwe partnerrelaties aan rond het thema 'klimaat'. Hebben die inspanningen iets opgeleverd? Hebben onze partners enige invloed op complexe en vooral door eigenbelang ingegeven internationale onderhandelingen en strategische kwesties zoals energiebeleid?

In Indonesië was er onder druk van o.a. **Walhi** in 2008 een moratorium van kracht op landconversie in moerasregenwoud. Helaas werd dit in 2009 opnieuw deels opgeheven. In enkele provincies, zoals Riau, beloofden een aantal kandidaat-goe-

verneurs een moratorium tegen houtkap, maar na hun verkiezing trokken zij hun belofte terug in. In de nieuwe milieuwet van 2009 is een versterking van het departement Milieu voorzien, met meer bevoegdheden, beter toezicht en coördinatie bij het verlenen van vergunningen.

In de Filipijnen zijn de plannen voor de bouw van minstens twee steenkoolcentrales opgeschort en is er nog een moratorium van kracht op mijnbouw en houtkap op het eiland Palawan. Een wetsvoorstel om een nooit in gebruik genomen kerncentrale te rehabiliteren werd mede dankzij het hevige protest van o.a. **FDC** terug opgeborgen.

Op regionaal niveau hebben **Focus on the Global South** en **Jubilee South** een belangrijke rol gespeeld om het bewustzijn

Optocht tijdens de klimaattop in Bangkok, oktober 2009

rond klimaat bij andere ngo's en bewegingen aan te wakkeren en de analyse van de oorzaken en gevolgen te populariseren. Zij zijn ook de drijvende krachten achter het wereldwijde **Climate Justice Network**.

www.11.be/11/filipijnen
www.11.be/11/indonesie

In 2009 investeerde 11.11.11 in totaal € 1.132.860 in Azië. Daarvan ging € 1.007.389 naar 19 partners (6 in de Filipijnen, 9 in Indonesië en 4 regionale partners). € 125.471 ging naar het zuidkantoor in Manilla.

Partnerwerking in Latijns-Amerika

Werking rond de exploitatie van de natuurlijke rijkdommen in de Andeslanden

Extractieve industrieën – mijnbouw en petroleumontginning – leiden in de Andesregio tot sociale conflicten en milieuvervuiling. De regeringen van die landen zijn

echter in toenemende mate afhankelijk van die industrieën om de nodige inkomsten voor de staat te garanderen. De dreiging van verdere expansie van de activiteiten in deze sector zorgt voor spanningen en conflicten die soms tot tragische gebeurtenissen kunnen leiden.

Ondertussen blijven ook de bestaande projecten voor negatieve effecten zorgen. Veranderingen in het publieke beleid en de wetgeving zijn uiterst moeilijk in een context waarin de overheid zo afhankelijk is van inkomsten uit die projecten. De acties van onze partnerorganisaties richten zich

op de bescherming van de rechten van de lokale bevolking en het respect voor het milieu. Op die manier stellen zij het beleid van de overheid rechtstreeks in vraag. Vaak leidt dit tot represailles (bedreigingen, sluiting, juridische vervolging, lastercampagnes, ...). En toch blijven die organisaties zeer actief. De weerstand van de sociale organisaties is immers onontbeerlijk om de schadelijke effecten van de extractieve industrieën te beperken en om de bevolking

en de beleidsmakers bewust te maken van de problematiek.

De partners van 11.11.11 dragen bij tot de versterking van initiatieven van de bevolking die rechtstreeks te kampen heeft met de gevolgen van 'extractieve activiteiten' (d.w.z. activiteiten waarbij grondstoffen uit de bodem worden gehaald). De partners leveren een bijdrage vanuit verschillende invalshoeken, maar telkens rond zeer relevante deelaspecten van de problematiek.

Zo had bijvoorbeeld **Conacami**, de vereniging van gemeenschappen getroffen door de mijnbouw in Peru, een belangrijke bijdrage in het proces van vorming van lokale leiders en regionale afdelingen. De beleidsbeïnvloedende acties richtten zich vooral op inbreuken op decreten die de rechten van lokale groepen inperken. De organisatie werkte hiervoor samen met andere inheemse organisaties uit de Andes en het Amazonegebied. Daarnaast werkte Conacami verder aan de juridische aanklacht van schendingen van rechten door de Peruaanse staat in de sector van de extractieve industrieën. Het gaat dan om het recht op autonomie en zelfbeschikking en het recht op consultatie en toestemming van inheemse volkeren. De organisatie diende verscheidene klachten in tegen de staat bij internationale instanties.

De milieuorganisatie **Labor** is voornamelijk actief in het zuiden van Peru. Zij legt zich toe op vorming en coördinatie. Zij werkt ook analyses en voorstellen uit i.v.m. de problematiek van waterbeheer in mijnbouwzones. De begeleiding van basisorganisaties en de vorming van leiders leidde tot een meer doelgerichte interactie tussen lokale groepen enerzijds en de overheid en mijnbouwbedrijven anderzijds om de problematiek aan te kaarten.

Protestactie van Conacami tegen de mijnbouw.

De Yasuní-campagne van **Acción Ecológica/Oilwatch Sudamérica** kreeg veel aandacht in de pers, zowel nationaal als internationaal. De campagne ondersteunt het voorstel om exploitatie van petroleum in het ITT-blok van het Yasunipark in Ecuador niet toe te laten. De uitgeoefende druk heeft heel waarschijnlijk bijgedragen tot de beslissing van de regering om het voorstel te herzien, nadat ze al stappen had gezet om oliewinningsactiviteiten toe te laten in het gebied. Oilwatch slaagde er ook in om organisaties uit Bolivia, Peru en Brazilië te sensibiliseren rond het voorstel om de petroleum in de grond te laten. Een concreet resultaat van deze acties is de start van de campagne 'Amazonië zonder extractieve industrieën' in Bolivia die Fobomade (een nationale coalitie van milieuorganisaties) zal coördineren.

www.11.be/11/andes
www.11.be/11/bolivia
www.11.be/11/colombia
www.11.be/11/ecuador
www.11.be/11/peru

In 2009 investeerde 11.11.11 in totaal € 988.231 in Latijns-Amerika. Daarvan ging € 874.157 naar 17 partners (8 in Peru, 3 in Colombia, 2 in Bolivia, 1 in Ecuador en 3 regionale partners). € 114.074 ging naar het zuidkantoor in Lima.

BELEIDSWERK

11.11.11 wil invloed uitoefenen op het beleid. Dat is ook nodig als je streeft naar meer rechtvaardige verhoudingen tussen rijke en arme landen. Steeds meer mensen beseffen dat we de problemen van armoede en ongelijkheid niet kunnen oplossen door enkel voedselpakketten uit te delen of waterputten te boren. Rechtvaardige handelsrelaties en een degelijk sociaal beleid in de landen zelf, kunnen dat wel. Het komt erop aan de machtsstructuren te

veranderen die veel mensen de kans ontzeggen op elementaire behoeften zoals voeding, gezondheid en scholing. Dit is een enorme opgave. Toch geloven we dat 11.11.11 daar, dankzij een goed gecoördineerde aanpak, zijn steentje toe kan bijdragen. Op de volgende pagina's geven we een beknopte impressie van het beleidswerk rond onze belangrijkste thema's.

www.11.be/thema

Natuurlijke rijkdommen

Yasuní

Petroleumontginning vormt een bedreiging voor de ecosystemen en de inheemse volkeren van het biosfeerreservaat **Yasuní**, het grootste natuurpark in Ecuador. Drie jaar geleden lanceerde de Ecuadoraanse regering een initiatief voor een internationale financiële compensatie als ze 850 miljoen vaten olie in het Yasuní-park niet laat ontginnen. Petroleumontginning heeft er reeds veel onherstelbare milieuschade aangericht. Na twee jaar internationale campagnes en lobbywerk – ondersteund door 11.11.11, Broederlijk Delen en VODO – bepaalde de Ecuadoraanse regering om de petroleum voor onbepaalde termijn in de ondergrond te laten. Op initiatief van de

Belgische ngo's werd vanuit het Europees Parlement een open brief verspreid met de vraag naar politieke steun voor het initiatief. De Waalse regering betuigde reeds haar steun. In 2010 hoopt de Belgische werkgroep Yasuní ook de steun van de Vlaamse en federale regering te verkrijgen.

Transparantie rond inkomsten uit mijnbouw en olieontginning

Een 30-tal landen zijn reeds toegetreden tot het '**Extractive Industries Transparency Initiative**' (EITI), een internationale campagne voor het transparante beheer van de inkomsten uit olie, gas en mijnbouw. De DR Congo trad begin 2008 toe. Terwijl velen de hoop hadden opgegeven

dat Congo de deadline van maart 2010 zou halen voor de inlevering van een eerste gevalideerd rapport, is er tijdens de laatste maanden van 2009 hard gewerkt aan dat rapport, mede dankzij financiële steun vanuit de Belgische bilaterale samenwerking. Het thema kwam ook uitgebreid aan bod tijdens een hearing in het Europees Parlement (december) rond het beheer van natuurlijke rijkdommen in de DR Congo. De hearing werd georganiseerd door het Belgische Netwerk Natuurlijke Rijkdommen waarvan 11.11.11 lid is. Ook in Indonesië lobbyen onze partners voor de toetreding tot EITI. We verwachten dat dit in 2010 zal gebeuren.

Lobbywerk rond sociale en milieuconflicten

In aanwezigheid van een delegatie van Peruaanse ngo's, actief rond de problematiek van mijnbouw en petroleumexploitatie, en in samenwerking met onze leden en het **Platform Europa Peru**, zetten wij in november 2009 een week van beleidsbeïnvloeding op. Zo hadden we onder meer vergaderingen met parlementaire commissies en met Europarlementsleden, en organiseerden we infoavonden aan de universiteiten van Gent en Antwerpen.

www.11.be/natuurlijke-rijdommen

De inheemse bevolking is niet gediend met de petroleumontginning in Yasuní.

Klimaat

De opwarming van de aarde wordt veroorzaakt door het massale gebruik van fossiele energieproducten (petroleum, steenkool, gas) in het Noorden, die zorgen voor hele hoge emissies van broeikasgassen. De gevolgen ervan zijn echter vooral voor de mensen in het Zuiden.

Onze partners situeren zich in gebieden rijk aan tropisch bos, fossiele energie en grote natuurlijke rijkdommen. Het zal er op aankomen om hier de juiste keuzes te maken voor ontwikkeling en de strijd tegen de opwarming. Begin 2009 werkten wij met onze zuidkantoren (in Kinshasa, Lima en Manilla) en Zuidpartners aan 'capacity building' rond klimaat. De mensen van de zuidkantoren namen, samen met de partners, deel aan diverse klimaatseminaries. In Congo focusten ons zuidkantoor en onze partner **RRN** zich op **REDD**, d.i. 'Reducing Emissions from Deforestation and Degradation'. Na het Amazonewoud is het Congolese regenwoud het tweede grootste ter wereld. Het woud kent een enorme biodiversiteit en draagt bij tot het klimaat evenwicht op onze planeet. Helaas vormt houtkap ook in Congo een grote bedreiging.

11.11.11 werkte samen met andere leden van het Europese ngo-netwerk **Concord** een Europees standpunt uit met de belangrijkste eisen om tot een rechtvaardig klimaatakkoord in Kopenhagen te komen: Europa moet tegen 2020 zijn uitstoot met 40% verminderen en klimaatfinanciering voorzien voor adaptatie, bosbehoud en lage koolstofontwikkeling in het Zuiden. Dit standpunt werd ook opgenomen in de Europese 'Spring Alliance' (Europees Vakverbond, Europees Milieubureau, Sociaal Platform en Concord).

Ondertussen mobiliseerden wij, samen met de Belgische Klimaatcoalitie, in de zomermaanden voor 'The Big Ask Again' dat

Klimaatbetoging in Kopenhagen

10.000 mensen naar het strand in Oostende wist te lokken. In september bepaalden 11.11.11 (Vlaanderen) en CNCD-11.11.11 (Franssprekend België) ook een gezamenlijk standpunt i.v.m. Kopenhagen. Naast de algemene principes i.v.m. emissiereductie en klimaatfinanciering werden hier ook financieringsbronnen en een financiële structuur voorgesteld. Samen met de milieubeweging en vakbonden hebben wij dit standpunt verdedigd op de federale en regionale beleidsniveaus in de aanloop naar de klimaatconferentie in Kopenhagen.

En dan kwam Kopenhagen. Via de Klimaatcoalitie organiseerden wij mee de

grote betoging op 5 december in Brussel. Een week later nam een 11.11.11-vertegenwoordiging deel aan de manifestatie in Kopenhagen zelf: 100.000 mensen eisten er een rechtvaardig en wettelijk bindend klimaatakkoord. Maar Kopenhagen werd een débâcle. Een ontgoocheling die ons alleen maar sterkt om, meer nog dan vroeger, met onze Zuidpartners en het middenveld in het Noorden te werken aan een andere, meer duurzame wereld.

www.11.be/klimaat

Handel

EPA-onderhandelingen in een impasse

Sinds 2002 onderhandelt de EU over **Economische Partnerschapsakkoorden (EPA's)** met 76 landen uit Afrika, de Caraïben en de Stille Oceaan (de ACP-landen). Normaal moesten de onderhandelingen eind 2007 afgerond zijn. Maar er werd slechts één volledige EPA afgesloten – met de Caraïben – en een aantal deelakkoorden over de handel in goederen met een twintigtal ACP-landen. De meerderheid van die landen aanvaardt nog steeds geen akkoord.

De EU wil vrijhandelsakkoorden die de markten van die landen openen voor Europese producten, diensten en investeringen en die de Europese eigendomsrechten (patenten, copyrights) verregaande bescherming bieden. Volgens de EU zullen die akkoorden ontwikkeling brengen. Maar de ACP-landen vinden dat ze niet klaar zijn voor vrijhandel en ze willen dat de EPA's vooral over economische samenwerking gaan, niet over liberalisering. In 2009 bevonden de EPA-onderhandelingen zich na zeven jaar onderhandelen nog altijd in een impasse.

Verhitte gemoederen in het Europees Parlement

Ondertussen werden het akkoord met de Caraïben en één deelakkoord – met Ivoorkust – ter goedkeuring aan het Europees Parlement bezorgd. Het parlement mag niets aan het akkoord veranderen en kan enkel ja of neen zeggen. Maar omdat EPA's zo controversieel zijn, besloot het parlement om over elk akkoord een afzonderlijke resolutie aan te nemen. Samen met zijn Europese collega's stelde 11.11.11 een honderdtal amendementen op en vond het verscheidene parlementsleden bereid om ze in te dienen. Tijdens een plenaire

Protestactie tegen de EPA's

stemming in Straatsburg werden de akkoorden goedgekeurd, maar niet voordat de Europese commissaris had beloofd om zich veel soepeler op te stellen in de onderhandelingen en zich aan te sluiten bij de aanbevelingen van een hele reeks resoluties die tegelijk werden goedgekeurd.

Na de Europese verkiezingen werkte 11.11.11 een informatiefolder en een discussienota uit voor de nieuwe parlementsleden. We lichtten de nota's toe in een reeks informatievergaderingen. Op 27 september 2009 – de zevende verjaardag van de EPA-onderhandelingen – trok 11.11.11 aan de kar van het jaarlijkse **Stop EPA-protest**: 80 organisaties in 30 landen riepen hun regeringen op om de EPA-aanpak van de Europese Commissie niet te volgen.

WTO-ministerconferentie een maat voor niets

Ook in de **Wereldhandelsorganisatie** geloven de ontwikkelingslanden niet dat de voorstellen van de rijke landen hen duurzame ontwikkeling zullen brengen. Eind november-begin december – precies 10 jaar na de grote protestacties in Seattle – organiseerde de WTO een ministerconferentie in Genève om de appetijt voor de WTO-onderhandelingen terug aan te zwengelen. 11.11.11 was aanwezig om de ontwikkelingslanden een hart onder de riem te steken, samen met 170 organisaties van de wereldwijde coalitie **Onze wereld is niet te koop**. De ministerconferentie haalde niets uit.

www.11.be/handel

Internationale financiële instellingen

Grotere rol voor IMF

Het **Internationaal Muntfonds** was op sterven na dood, maar sinds de financiële crisis treedt het weer prominent op de voorgrond. Naast de **Wereldbank** is 11.11.11 in 2009 dan ook meer aandacht gaan besteden aan het IMF. Wij schaarden ons bij de protesten n.a.v. de G20 en organiseerden een dialoog tussen de Belgische IMF-vertegenwoordiger, de ngo's, de vakbonden en Europese netwerken. Wij volgden de jaarvergadering van IMF en Wereldbank van nabij, overhandigden onze eisen aan de minister en lichtten die eisen ook toe aan de Europese beheerders van IMF en WB. In deze contacten benadrukten we steeds de belangen van het Zuiden en de negatieve impact die een deel van hun beleidsbeslissingen hebben op de lokale bevolking. De input van onze partners was hierbij uiterst belangrijk.

Heronderhandeling hulp aan armste landen

Half november werden de onderhandelingen over de herfinanciering van giften en goedkope leningen aan de lage-inkomens-

landen op gang getrokken. Die gebeuren in het kader van de IDA-arm van de Wereldbank (IDA staat voor International Development Association). België draagt er 100 miljoen euro per jaar aan bij en in 2010 moet het parlement dit engagement voor drie jaar hernieuwen. Vanuit 11.11.11 volgen we de onderhandelingen van nabij. We bespreken met de onderhandelaars de eisen en kritische bedenkingen vanuit de ngo's – o.a. noodzakelijke hervormingen binnen de WB – en proberen hierbij ook het parlement te betrekken.

Gezamenlijke druk werkt

Druk uitoefenen op het beleid van de internationale financiële instellingen heeft alleen maar effect als dit op een gecoördineerde manier, op nationaal en internationaal vlak, gebeurt. Wij doen dit in het Noorden en onze partners in het Zuiden. Zo werkt 11.11.11 al jaren samen met de milieuorganisatie **Sawit Watch** in Indonesië, één van de drijvende krachten achter de Internationale Ronde Tafel voor Duurzame Palmolieproductie. Pogingen om via overleg tot een duurzame aanpak te

komen, stuitten echter jarenlang op onwil bij de bedrijven. Daarom sloot Sawit Watch zich aan bij de ngo's die in 2007 een procedure opstartten bij de ombudsdienst van de International Finance Corporation (IFC), de privé-arm van de Wereldbank. In juni 2009 kwam die met een vernietigend rapport waarin de meeste klachten tegen de palmoliegigant Wilmar werden bevestigd. Er werden diverse inbreuken vastgesteld tegen zowel de milieu- als sociale criteria van de Wereldbank. De directeur van de Wereldbank gaf in een brief van 29 augustus uitdrukkelijk de fouten toe. De bank heeft besloten om alle palmolieprojecten op te schorten tot de lacunes in haar procedures zijn weggewerkt. Het is voor het lobbywerk van de organisaties in Noord en Zuid een enorme opsteker dat er na jaren van klachten tegen de praktijken van de Wilmargroep in Indonesië eindelijk erkenning volgt.

www.11.be/ifi

Vergadering IMF en Wereldbank, voorjaar 2009

De officiële ontwikkelingssamenwerking

Op Belgisch niveau

In 2009 groeide de begroting van DGOS opnieuw sterk en de federale regering herbevestigde dat ze vanaf 2010 de eerder beloofde 0,7% van het BNI aan ontwikkelingssamenwerking zou besteden. De niet aflatende druk vanuit de Noord-Zuidbeweging lijkt dus eindelijk resultaat te hebben. Maar 11.11.11 rekende uit dat er toch een tekort dreigt, o.a. omdat de regering de bijdragen van de niet-centrale overheden overschat.

In het jaarrapport over het Belgische ontwikkelingsbeleid in 2008 maakten wij een uitgebreide analyse van **beleidscoherentie voor ontwikkeling**. Beslissingen in andere beleidsdomeinen – bijvoorbeeld handel of klimaat – die ook een impact hebben op ontwikkelingslanden, mogen de ontwikkelingssamenwerking niet ondermijnen of tenietdoen.

Hieruit bleek dat België het belang van een coherent beleid wel erkent, maar nog niet ver staat met de uitvoering ervan. De bestaande overlegstructuren moeten dringend geëvalueerd en aangepast worden. Er is hier nog veel werk aan de winkel.

Overigens kregen wij een pluimpje voor ons jaarrapport. De Belgische ontwikkelingssamenwerking wordt mo-

menteel onderworpen aan een **peer review** door de OESO/DAC (Comité Ontwikkelingssamenwerking van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling). In november 2009 waren de 'peer reviewers' in ons land voor gesprekken met de overheid. Ook wij hadden een

boeiend gesprek met hen over de haalbaarheid van de 0,7%, en over de doeltreffendheid en coherentie van het Belgische ontwikkelingsbeleid. Achteraf feliciteerden zij ons voor de grondige analyse van coherentie in het jaarrapport. Wij wachten nu vol spanning hun aanbevelingen aan de Belgische overheid af.

Ten slotte volgde 11.11.11 **de ontwikkelingssamenwerking tussen België en de partnerlanden** van heel nabij. Elke vier jaar wordt de overeenkomst tussen België en een partnerland vernieuwd en daar gaat een maandenlange voorbereiding aan vooraf. In 2009 waren de ngo's actief betrokken bij dit voorbereidingsproces voor Peru, Burundi, DR Congo, Senegal en Tanzania. De 11.11.11-zuidkantoren in Lima, Bujumbura en Kinshasa droegen bij tot de analyse van de situatie in het partnerland. Ook in Brussel speelde 11.11.11 een belangrijke rol door bijvoorbeeld te wijzen op het belang van mensenrechten en democratie.

Op 9 november 2009 ontving 11.11.11 deze brief van premier Herman Van Rompuy.

www.11.be/jaarrapport
www.11.be/osw-belgie

Op Vlaams niveau

In de aanloop naar de regionale verkiezingen stelden wij samen met enkele lidorganisaties een **memorandum** op met de belangrijkste eisen van de Noord-Zuidbeweging. We hadden niet alleen aandacht voor ontwikkelingssamenwerking, maar ook voor belangrijke Vlaamse bevoegdheden zoals landbouw, klimaat, internationale handel en wapenhandel. We bezochten alle democratische partijen en vonden heel wat aanbevelingen terug in hun verkiezingsprogramma's.

Onze aanbevelingen voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking werden zelfs opgenomen in de beleidsnota van bevoegd minister Kris Peeters. Bijvoorbeeld ons pleidooi voor meer en bindend overleg met het federale niveau, de vraag naar meer interne Vlaamse coherentie, een grotere concentratie van de inspanningen en het pleidooi voor een grotere Vlaamse bijdrage voor ontwikkelingssamenwerking. Voorlopig vinden we dat laatste echter nog niet in de Vlaamse begroting terug.

Naast het memorandum investeerden wij heel wat tijd in de **Strategische Adviesraad Internationaal Vlaanderen** waarvan we samen met drie lidorganisaties van 11.11.11 deel uitmaken. Die raad adviseert de Vlaamse regering over al haar internationale bevoegdheden: buitenlands beleid, internationaal ondernemen, ontwikkelingsamenwerking en toerisme. Ook deze adviesraad stelde een memorandum op voor de verkiezingen, waarin we veel van onze eigen eisen terugvonden. Maar misschien nog belangrijker was de grondige denkoefening over de toekomst van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Als kleine, regionale donor moet Vlaanderen op zoek naar een eigen invulling, een eigen meerwaarde, in overleg met en complementair aan de federale ontwikkelingssamenwerking.

www.11.be/memo-vlaams

Op Europees niveau

Europese verkiezingen kondigden in 2009 een nieuwe beleidsploeg aan. 11.11.11 maakte hiervan gretig gebruik om, samen met zijn leden, de eisen van de Noord-Zuidbeweging kenbaar te maken. Louis Michel werd bovendien verkozen als kersvers Europarlementslid en werd als Europees Commissaris voor Ontwikkelingssamenwerking opgevolgd door Karel De Gucht, die voor een aantal spannende momenten zorgde. De goedkeuring van het Verdrag van Lissabon zou tot een transformatie van het externe beleid van de EU leiden. Redenen genoeg voor 11.11.11 om de hele evolutie van nabij te volgen.

Ondertussen kreeg de analyse in het jaar-rapport van 11.11.11 over 'beleidscoherentie voor ontwikkeling' een Europees staartje. Voor het eerst bracht **Concord**, de Europese koepel van ngo's, hierover een rapport uit. De nadruk lag op handel, landbouw, migratie, klimaat en financiën en hoe deze domeinen de ontwikkelingsdoelen niet mogen ondermijnen. Ook werd de

manier waarop België zijn engagementen inzake beleidscoherentie voor ontwikkeling in praktijk tracht om te zetten onder de loep genomen.

Uiteraard bleven we hameren op meer en betere hulp, in het bijzonder in tijden van crisis. Het **Aidwatch-rapport** – een samenwerkingsinitiatief tussen Europese ngo's en netwerken – analyseerde hoe de verschillende lidstaten hun beloftes en engagementen invulden. In 2008 besteedde Europa 0.40% van zijn BNI aan hulp. Dat is een stijging met 4 miljard euro. Maar er is de komende twee jaar 20 miljard euro extra nodig om de beloftes waar te maken. De belofte om in 2010 gezamenlijk 0,56% van het BNI te besteden aan officiële ontwikkelingshulp ligt in elk geval nog veraf. We zullen dan ook alle kansen grijpen om hierop te blijven wijzen.

www.11.be/memo-europees
www.11.be/osw-europa

Stunt Aidwatch-rapport over Europese hulp

Akkoord tussen minister en ngo's

Na tien maanden overleg hebben minister van Ontwikkelingssamenwerking Charles Michel, de koepels (11.11.11 en CNCD - 11.11.11) en de federaties van de ngo's (Coprogram en Acodev) op 4 mei 2009 een akkoord ondertekend. Hierin bepalen ze samen hoe het Belgische beleid in verband met de Noord-Zuidproblematiek coherenter en doeltreffender kan worden. De minister en de ngo's willen zowel sleutelen aan de kwantiteit als aan de kwaliteit van de hulp. Er werd duidelijk afgesproken waartoe de overheid, de ngo's en beide partijen samen zich voortaan engageren. Het document telt 9 pagina's en je vindt het op onze website: www.11.be/4-mei-akkoord.

Integratie 11.11.11 – Coprogram: meer coherentie en grotere slagkracht

In 2007 besloten de algemene vergaderingen van 11.11.11 en Coprogram om als instellingen beter te gaan samenwerken. Die samenwerking moest leiden tot een verregaande integratie van de twee secretariaten. Ondertussen hadden wij in 2009 het Toekomstcongres (zie pag. 13). Projecten die uit dat denkproces voortvloeien – bijvoorbeeld een gecoördineerde aanpak naar scholen en de oprichting van een dienstencentrum voor kleine ngo's – vereisen een goede samenwerking en taakverdeling tussen 11.11.11 en Coprogram.

In 2009 gingen wij met de overheid ook in debat over de kwaliteit van ontwikkelingsamenwerking, wat op 4 mei uitmondde in het akkoord met de minister van Ontwik-

kelingssamenwerking. Dankzij het hechte blok 11.11.11 – Coprogram slaagden we erin om ook de punten van de sector op de agenda te krijgen: meer politieke coherentie in het Belgische Noord-Zuidbeleid, meer middelen voor de officiële ontwikkelingssamenwerking en voor de ngo's, vermindering van de administratieve rompslomp ...

www.coprogram.be
www.ngo-openboek.be

Portaal 11.be geëvalueerd en bijgestuurd

Het portaal van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging is een constante geworden in het weblandschap. Dat neemt niet weg dat wij de site elk jaar blijven evalueren en bijsturen. Het portaal staat open voor alle leden van 11.11.11 en Coprogram, en voor de samenwerkingsverbanden waarvan 11.11.11 deel uitmaakt. Zij hebben er een voorstellingspagina en kunnen vrij artikels, evenementen en vacatures posten. In 2009 hebben 54 organisaties inhoudelijke bijdragen gepost. In 2009 haalde het portaal een gemiddelde

van 4214 bezoekers per dag. De tweewekelijkse e-Flash, waarin alle nieuwe bijdragen op de site worden opgenomen, had eind 2009 een oplage van 8689 exemplaren. En het kon niet uitblijven: in 2009 werd 11.11.11 ook actief op Facebook waar we ondertussen meer dan 1000 fans hebben.

www.11.be (portaal)
www.11.be/11 (11.11.11-secretariaat)
www.11.be/winkel (online winkel)

Internationale doorbraak voor de Tobintaks?

De **belasting op munttransacties** (currency transaction tax of CTT) en de ruime belasting op alle financiële transacties kregen in de loop van 2009 steun uit onverwachte hoek. Bondskanselier Merkel, president Sarkozy, EU-commissievoorzitter Barroso, de Britse premier Brown, premier Letorme, minister Michel, maar ook experts in de financiële sector spraken zich uit voor de tax. Als veteraan in het debat zou je het bijna verdacht gaan vinden. In België hebben we een lange voorgeschiedenis m.b.t. de **Tobintaks**. In 2004 slaagden wij erin (samen met ngo's, vakbonden, Attac ...) om een wet op de belasting van munttransacties goedgekeurd te krijgen. Maar onze pogingen om na 2004 de taks te laten doordringen op Europees en internationaal niveau kenden weinig succes.

Het enige – half officiële – politieke forum waar de CTT een beetje werd warmgehouden, was de Leading Group on Innovative Financing, die er kwam op initiatief van o.a. Frankrijk en Brazilië. Die vonden dat innoverende financiering te weinig aandacht en steun kreeg in de VN. De groep is intussen uitgebreid tot een honderdtal landen. Hij bestaat uit overheids- en zakenmensen, maar ook uit ngo's. Binnen de groep slaagden we er met **Enofad** (European Network on Finance and Development) in om vriend en vijand van de technische haalbaarheid te overtuigen. Er volgde echter geen politieke conclusie op.

Maar 22 oktober 2009 was een beetje historisch. De Franse minister Kouchner installeerde de 'task force on international fi-

nancial transactions'. Die bestond uit ministers van een 12-tal landen met o.a. Duitsland, Groot-Brittannië, Spanje, Brazilië, ... België werd vertegenwoordigd door toenmalig minister van Buitenlandse Zaken Letorme. Ze willen in mei 2010 een gedetailleerd rapport klaar hebben met werkbare voorstellen. Het is bemoedigend dat België, dat sinds 2004 nooit zijn eigen wet had verdedigd, nu wel voluit lijkt mee te gaan. De boodschap is intussen ook doorgedrongen tot de G20. Het IMF kreeg er de opdracht om de haalbaarheid van een belasting op financiële transacties te onderzoeken. 11.11.11 wordt betrokken bij de raadplegingen die het IMF organiseert. 2010 wordt dus een belangrijk jaar voor de toekomst van de Tobintaks. Voor onze beweging een niet te missen kans.

Het belang van internationale netwerken

Europese en internationale ngo-netwerken zijn niet erg zichtbaar in het politieke werk rond Noord-Zuidproblemen. Toch is ons werk zonder hen ondenkbaar. Eigenlijk is er voor elk onderdeel van ons politieke werk een internationaal verlengstuk waarbij we met 11.11.11 betrokken zijn. Dat gaat van oppervlakkig volgen tot intensieve participatie. Vaak hebben we ook een trekkersrol. Goede internationale netwerken zijn een onmisbare bron van informatie, een forum voor gezamenlijke standpuntbepaling en een kweekvijver voor acties en politieke initiatieven. Anderzijds hebben netwerken weinig zin als ze niet kunnen bouwen op wat er concreet in de verschillende landen gebeurt. Een echte win-winsituatie dus.

We geven enkele voorbeelden. Na de aardbeving in Haïti kon 11.11.11 snel inspelen op het schuldenprobleem, grotendeels dankzij **Eurodad** (European Network on

Debt and Development). We houden de ontwikkelingshulp van Europa en de lidstaten gezamenlijk in het oog met het **AidWatch-netwerk**, een onderdeel van de grotere Europese koepel Concord. We koppelen vragen naar transparantie in de Congolese mijnsector aan normen die binnen het internationale **EITI-netwerk** (Extractive Industries Transparency Initiative)

worden gehanteerd. Vertrouwelijke – en voor acties onmisbare – informatie over het Europese handelbeleid verspreidt zich snel binnen het **Seattle to Brussels-netwerk**. In dat laatste worden geregeld ook acties op Europees en ruimer internationaal niveau uitgedacht.

www.11.be/samenwerkingsverbanden

Beknopte geconsolideerde resultatenrekening 2009*

	2009	2008
KOSTEN	12.789.270	12.751.229
Aankopen en aanmaakkosten	264.804	315.936
Werkingskosten	1.968.167	1.761.314
Personeelskosten	4.051.219	3.951.165
Afschrijvingen	209.488	206.901
Voorzieningen	-14.200	36.577
Belastingen	20.552	18.458
Financiering leden 11.11.11-campagne	2.486.347	2.543.892
Financiering tijdelijke projecten	78.217	93.598
Doorgestorte subsidies	567.002	545.870
11.11.11-partnerfinanciering	3.157.674	3.277.518
OPBRENGSTEN	12.704.980	12.735.920
Verkopen	573.447	598.155
Ledenbijdrage	58.508	59.990
Fondsenwerving 11.11.11-campagne **	5.443.798	5.585.524
Subsidies	5.670.081	5.593.518
DGOS	5.158.941	5.191.400
Andere overheden	160.250	113.790
Tewerkstellingspremies	350.890	288.328
Nationale Loterij	295.000	295.000
Bijdragen ngo's projecten	183.251	197.028
Legaten	126.180	-
Diverse opbrengsten	354.715	406.705
Resultaat werking	-84.290	-15.309
Financiële kosten	21.346	21.358
Financiële opbrengsten	106.489	123.114
Resultaat gewone activiteiten	853	86.447
Uitzonderlijke kosten	23.431	61.941
Uitzonderlijke opbrengsten	35.825	53.393
Resultaat van het boekjaar vóór de resultaatsverdeling	13.247	77.899

** Op pag. 6-7 krijg je het bedrag van € 5.684.864 omdat daar de winst marketing (€ 114.885) en de legaten (€ 126.180) zijn toegevoegd.

We sluiten het boekjaar af met een lichte winst (€ 13.247).

Omdat we een belangrijke daling van de campagne-inkomsten hadden verwacht, sprongen wij in 2009 heel zuinig om met de beschikbare middelen. Door het minder gunstig economisch klimaat vielen de inkomsten uit de fondsenwerving licht terug. Deze terugval is mede te verklaren doordat de toelage van de provincie Oost-Vlaanderen niet kon ingeschreven worden als opbrengst voor 2009. Dankzij een aantal legaten bleef het verlies aan inkomsten echter beperkt.

Belangrijke evoluties bij de kosten:

- We gaven minder uit bij de zuidwerking. De samenwerking met nieuwe partners en de verbetering van onze samenwerking met de reeds bestaande partners zorgden voor betere resultaten met beperktere middelen. De niet-bestede middelen werden overgedragen naar 2010.
- De werkingskosten stegen, deels door de toename van de kosten voor onderhoud van verouderd informaticamaterieel en door de toename van de verzendingskosten. Er werden eveneens bijkomende werkingsmiddelen gebruikt voor de realisatie van het gesubsidieerd meerjarenprogramma van DGOS.
- De personeelskosten stegen lichtjes omwille van een aantal vervangingen en de aanwerving van nieuw personeel in het kader van het geplande evenement op 11 september 2010.
- De afschrijvingen stegen lichtjes door investeringen in het gebouw (materieel vast actief).
- De financiering van de leden en de tijdelijke projecten namen lichtjes af gezien de lagere campagne-inkomsten.
- De doorgestorte subsidies stegen zoals voorzien in het meerjarenprogramma van DGOS. Het betreft hier een samenwerking van 11.11.11 met MO* en VODO.

Belangrijke evoluties bij de opbrengsten:

- De subsidies van DGOS stegen zoals voorzien. Een deel van deze subsidies werd niet besteed en werd overgedragen naar 2010. Door deze overdracht zullen de opbrengsten en kosten toenemen in 2010.
- In 2008 hadden we een eenmalige stijging van de verkopen door de verkoop van oude voorraden. Voor 2009 kon dit niet herhaald worden. Door de crisis zagen we een lichte afname in het aantal verkopen.
- In 2009 maakten wij maximaal gebruik van tewerkstellingspremies.
- Na een belangrijke investering door de fondsenwerving in een campagne rond legaten aan vzw's zien we een duidelijke verhoging van de inkomsten uit legaten.
- De financiële opbrengsten vallen terug door lage intresten op beleggingen. Deze terugval kon deels goedgemaakt worden door een belangrijk dividend van Alterfin.

* Geconsolideerde resultatenrekening 11.11.11 en SOS Honger

Beknopte geconsolideerde balans 2009*

ACTIVA	2009	2008	PASSIVA	2009	2008
Vaste activa	1.755.175	1.656.868	Eigen Vermogen - Bestemde fondsen	6.549.224	6.278.675
Immateriële vaste activa					
Software	28.230	17.806			
Materiële vaste activa	1.246.185	1.158.214	Voorzieningen		14.200
Financiële vaste activa	480.760	480.848			
Vlottende activa	6.205.391	5.958.492	Schulden	774.756	751.318
Voorraden	83.461	99.583	Schulden op meer dan 1 jaar	1.954	1.954
Vorderingen op ten hoogste 1 jaar	805.849	1.285.326	Schulden kleiner dan 1 jaar	772.802	749.364
Geldbeleggingen	27.195	2.912.395			
Liquide middelen	5.162.745	1.564.585			
Overlopende rekeningen	126.141	96.603	Overlopende rekeningen	636.586	204.110
TOTAAL ACTIVA	7.960.566	7.615.360	TOTAAL PASSIVA	7.960.566	7.248.303

- Er zijn geen grote verschuivingen in het eigen vermogen. Dankzij het belangrijke eigen vermogen konden wij zonder problemen onze verplichtingen waarborgen tegenover onze lidorganisaties en onze partners in tijden van economische terugging.
- Onze strategie om principieel te beleggen in risicoloze en ethische beleggingen blijft gehandhaafd. Momenteel kunnen hier slechts beperkte rendementen gehaald worden.
- We investeerden in 2009 opnieuw in de gebouwen (materieel vast actief) door de uitvoering van een aantal verbouwings- en verbeteringswerken.
- De belangrijke toename in de vorderingen op minder dan een jaar in 2008 was exclusief te wijten aan de vertraagde uitbetaling van DGOS-subsidies bij het begin van het meerjarenprogramma. In 2009 is deze situatie genormaliseerd.

11.11.11 kan rekenen op de inzet van 20.000 vrijwilligers. Duizenden mensen steunen ons financieel. Maar het vele werk dat wij verzetten zou niet mogelijk zijn zonder de steun van:

DE BELGISCHE
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING .be

Nationale Loterij
creëert kansen 6

* Geconsolideerde balans 11.11.11 en SOS Honger

Leden van de Koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging - 11.11.11

11.11.11 bestaat uit 340 lokale comités, met ongeveer 20.000 vrijwilligers, en een 70-tal lidorganisaties:

Niet-gouvernementele organisaties

- Atol
- Bevrijde Wereld
- Broederlijk Delen
- Caritas Internationaal België
- CDI/Bwamanda
- Damiaanactie
- Dierenartsen zonder Grenzen
- Djapo
- fos - socialistische solidariteit
- Geneeskunde voor de Derde Wereld
- Ieder voor Allen
- intal
- KBA, Kadervorming voor Afrikanen
- Maya Honing
- Memisa
- Nationaal Comité voor Onthaal van Derdewereldstudenten
- Oxfam-Solidariteit
- Oxfam-Wereldwinkels
- PHOS, Platform Handicap en Ontwikkelingssamenwerking
- PROTON
- Steunfonds voor de Derde Wereld
- Studio Globo
- Trias
- UCOS, Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking

- VIC, Vlaams Internationaal Centrum
- Vlaams-Rwandese Vereniging Umubano
- Volens
- Vredeseilanden
- Wereldmediatheek
- Wereldsolidariteit
- YWCA - Antwerpen

Koepelorganisaties, vredesorganisaties, landencomités e.a.

- Belgisch Comité voor Hulp aan Vluchtelingen
- Coprogram – Vlaamse federatie van ngo's voor ontwikkelingssamenwerking
- CMI, Comité Missionerende Instituten
- Dienst Buitenlandse Studenten en Stagiairs
- Fair Trade Original
- Nederlandstalige Vrouwenraad
- Orbi Pharma
- Pax Christi Vlaanderen
- Socialisme zonder Grenzen
- Solidariteit om Leven
- Solidariteitsfonds
- Vlaams Guatemala Comité
- Vlaams Palestina Comité
- Vluchtelingenwerk Vlaanderen
- Vrede
- Vredesactie
- VVN, Vereniging voor de Verenigde Naties
- WIZA - Werkgroep Indianen Zuid-Amerika

Politieke, sociale en culturele bewegingen

- ABVV
- ACLVB
- ACV
- Animo Jong Links
- Chirojeugd Vlaanderen
- Christenen voor het Socialisme
- Gezinsbond
- Globelink
- Jong CD&V
- Jong Groen!
- Jong VLD
- Netwerk Bewust Verbruiken
- Sp.a - studiedienst
- VIVA - Socialistische Vrouwen Vereniging
- Vermeylenfonds

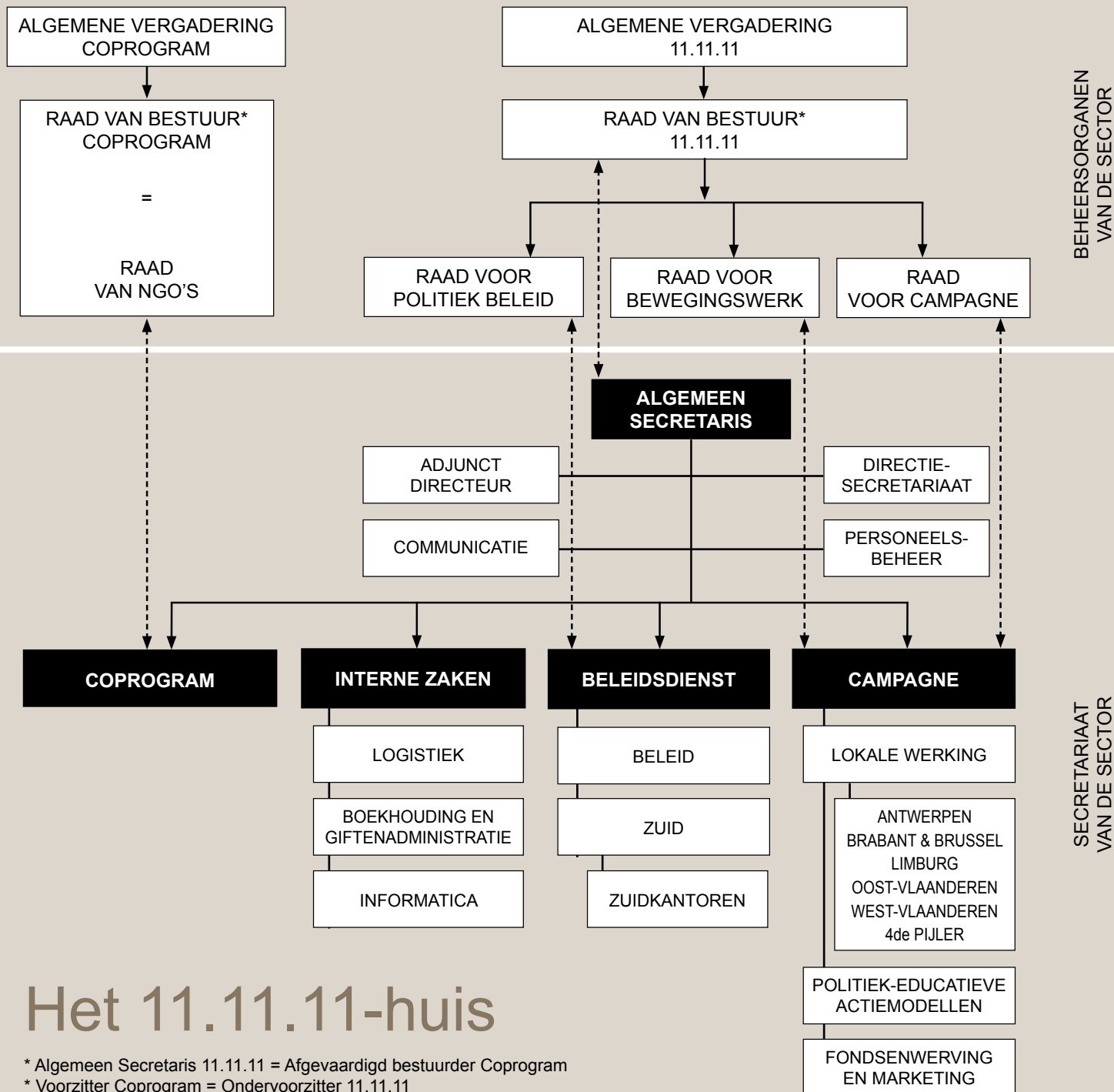
11.11.11 is ook lid van nationale, Europese en internationale netwerken, o.a.:

- Alterfin, kredietverlening voor ontwikkeling
- Coprogram, Vlaamse federatie van ngo's voor ontwikkelingssamenwerking
- Commissie Vrouwen en Ontwikkeling, adviescommissie voor de Belgische ontwikkelingssamenwerking
- Concord, Europese confederatie van ngo's voor noodhulp en ontwikkelingssamenwerking
- EURAC, Europees Netwerk voor Centraal-Afrika
- EUROSTEP, European Solidarity Towards Equal Participation of People
- EUODAD, European Network on Debt and Development
- FAN, Financieel Actie Netwerk
- IPS, Inter Press Service
- Max Havelaar
- VVOB, Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand
- VODO, Vlaams Overleg Duurzame Ontwikkeling
- Wereldmediahuis (MO*)
- WSF, World Social Forum

Voor een volledige lijst, zie:

www.11.be/samenwerkingsverbanden

Het 11.11.11-huis

* Algemeen Secretaris 11.11.11 = Afgevaardigd bestuurder Coprogram

* Voorzitter Coprogram = Ondervoorzitter 11.11.11

CONTACT

Algemeen Secretariaat:

11.11.11 vzw

Vlasfabriekstraat 11 - 1060 Brussel

telefoon: 02 536 11 13

fax: 02 536 19 10

info@11.be

www.11.be

Rekeningnummer 000-0000011-11

PROVINCIALE SECRETARIATEN

Antwerpen

Patriottenstraat 27 - 2600 Antwerpen-Berchem

telefoon: 03 281 06 62

antwerpen@11.be

Limburg

Pastorijstraat 40 bus 7 - 3530 Houthalen-Helchteren

telefoon: 011 87 14 80

limburg@11.be

Oost-Vlaanderen

Dok-Noord 5 - 9000 Gent

telefoon: 09 233 02 03

oost-vlaanderen@11.be

Vlaams-Brabant en Brussel

Vlasfabriekstraat 11 - 1060 Brussel

telefoon: 02 536 11 56

brabant@11.be

West-Vlaanderen

Hugo Verrieststraat 22 - 8800 Roeselare

telefoon: 051 24 06 13

west-vlaanderen@11.be

